

# اقتصادیات

اشترک برلی  
عنائی ملکتری ایچون:  
ییلانی بر بوجوق لیرا  
اجنئی ملکتری ایچون:  
ییلانی ۳۴ مارق - ۲۰ فرانق  
دانه سی ۳ غروش

ییل ۱ - صابی ۱

اعمره برلی  
بر دفعه لقی مر سطر ایچون:  
یکرمی غروش

سنه لک اعلان ایچون  
آبریمجه آ کلاشیلیر

۷ مارت، ۱۳۳۲

علمی و علمی هر نوع اقتصادی مسئله لر دن بحث ایدر و هر بازار ایرته سی کونی چیقار .

اداره خانه : استانبول، سلطان حامی - معقولیان خانق

مجموعه مزه یازاق ذالک اسلاری [ القبا سیراسیله ] : آرسلان قندی ، دیون عومیه مدیر عومیه سی - احمد امین بک ، دارالفنون ایستاتستیک معلمی - ارشد بک ، خارجیہ نظارتی امور تجاریہ مدیری - توفیق بک ، دیوان محاسبات رئیس - جاوید بک . سابق مالیه نظری و قلعہ سلطانیہ مبعوثی ، چال بک ، معادن مدیر عومیه سی - حامد بک ، عنائی باقعه سی مجلس اداره اعضاسی - حسن تحسین بک ، مالیه مستشاری - خلایجان افندی ، سابق نافعہ نظری و استانبول مبعوثی خلوصی بک ، سابق نافعہ نظری وحجاز مدیر بولگری مدنی عومیه سی - ساسون افندی ، بغداد مبعوثی - سعاد بک ، خارجیہ نظارتی امور اداره مدیر عومیه سی - سعید بک صنایع مدیر عومیه سی - سلیمان سایی بک ، نافعہ نظارتی طرق ومعارب مدیر معاونی - سلیمان سری بک ، نافعہ نظارتی نافعہ مدیر عومیه سی - شیا کولک آلپ بک ، دارالفنون اجنایات معلمی - عئان فطری بک ، طرق ومعارب اداره سی هیئت فنیہ رئیس - علی جنائی بک ، حلب مبعوثی - علی رضا بک ، امور بیطره مدیر عومیه سی - غالب بک ، پوسته وهله غراف نظارتی قلم مخصوص مدیری - فائق زهت بک ، مالیه نظارتی واردات مدیر عومیه سی - فرید بک ، مسکوکات مدیری - کاظم بک ، مالیه نظارتی دیون عومیه سی - معاملات تقدیه مدیری - مصطفی بک ، نافعہ نظارتی دهمیر بولگر مدیر عومیه سی - مصطفی شرف بک ، تجارت وزراعت مستشاری - مختار بک ، نافعہ مستشاری - منیر بک ، سیغورطه لر مدیری - نسیم بک ، زراعت مدیر عومیه سی - یوسف کال بک ، عدلیہ مستشاری .

## ایکی اصول استثمار

### تکین آلب

بوندن صکره آرتق مملکت مزده الکز یازده نظر اعتباره آله حق مسئله نك منابع اقتصادی بی اك موافق صورتده استثمار ایتمكدن عبارت اولدینی اوتهدنبری تکرار اولیور وفی الواقع بتون ملت افرادند بو خصوصده عومی برانابه ، عومی بر فعالیت کورولیور . شبهه یوق که احوال آز چوق مساعد اولدینی زمان حیات اقتصادی مز درین بر انقلابیه اوغرایه حق ، فعالیت هر طرفده آرته جقدر .

انحق بو خصوصده بزی تأمله سوق ایدن بر مسئله وارد اوده اصول ، مه تود مسئله سیدر . اقتصاداً یوکسلمک ، ترقی ایتمک ایچون نه کی اصولره مراجعت ونه کی مه تود لر تعقیب اولنه جقدر . هر کسک کندی باشنه چالشمه سنه ، مساعینک طاغنیق و پریشان بر صورتده قالمسنه میدن ویریه جکمی ؟ بویه حرکت اولدینی تقدیرده مأمول ارلان نتیجه لرک قولایقله استحصال اولنه میه جغنی ایضاحه لزوم یوقدر . چونکه شمده یه قدر هر خصوصده ، اصولسز . مه تودسز حرکت ایتدیکمز ایچون کیری قالدیغمزی هر کس بیلیر و تقدیر ایدر . بوندن صکره آرتق اسکی خطالر تکرار اولنه ماز .

شوقدر که استثمار اصولی تعیین ایتمک سیاست اقتصادی دیمکدر . و بناء علیه بومسئله دولتک جمله وظائفندن اولدینی ذهابنده بولنانلر نادر دکدر . حالبوکه بوزهاب بستمون یا کلشدر . اول و اخر بیان ایتدیکمز وجهله مملکتک عوامل اقتصادی سنی میدانه چیقارمق ، بوعواملی فیضلندیرمک ایچون لازمکن چاره لری بولمق انحق ارباب علمک ، ملی اقتصاد جیلرک وظیفه سیدر .

زده علم اقتصادله اوغراشانلر آز دکدر . فقط مع التأسف

اکثریسی نظریات ایله اوغراشیور . اکتساب ایتدکاری معلوماتی حیاته تطبیق ایتمکه چالشانلر ، ملی اقتصاد اساسلرینی قورمق ایچون استعمال ایدنلر اندردر . حالبوکه ملی اقتصاد دیمک ملک و لمتک عوامل اقتصادی سنی علمی صورتده میدانه چیقارور فیضلندیرمک دیمکدر . علمی بر مسئله بی دولته ترک ایتمک هیچ بروقت طوغری اوله مز .

شونی ده علاوه ایدم که منابع اقتصادی مرک استثمار اصولی کشف وتعیین خصوصنده یالکز دکدر . آلمانیده دخی اقتصاد متخصصلری بو مسئله ایله جدی ر صورتده اشتغال ایدیورلر . دهاشمدیدن اوراده ایکی اصول استثماردن بحث اولدینی کوریوروز . برنجیسی علمی اصول ایکنجیسی تجاری اصولدر .

علمی اصولی ترویج ایدنلر مسئله بی منافع خسیسه نقطه نظرندن دکل انحق استقبال نقطه نظرندن دور اندیشانه بر صورتده و بیوک بر احاطه فکرله تدقیق ایدیورلر . یکی کتابلر مقاله سنده نقل ایتدیکمز فقره لر دن ده اکلشله دینی وجهله بونلر تورک طوراغنی استثمار ایتدن اول تورک قومنک اقتصاداً قوتلندیرلمسنی مناسب کورویورلر . کندیلری پک اعلا تقدیر ایدرلر که یالکز بر طرفک منفعتی التزام ایتمک انحق موقت بر زمان ایچون موجب استفاده اوله بیلیر ، و هر وقت تهلکه لی عکس العمللر ایچون قو آجیق بولنور . علمی اصول سایه سنده بو آلمان مقتصدلری ایکی طرف منافی آره سنده قطعی ولایتزلزل بر موازنه تأمین ایتمک ایسته یورلر . تجاری استثمار دستور العمل اتخاذ ایدن دیگر بر طاقم اقتصاد جیلر یالکز آنی و موقت استفاده لر قاییلهرق تورکیانک ، اقتصادی منفعتلرینی اهابل ایدیورلر . بوزمره دن اولان مؤلفلردن بریسی تورکیاده فابریقه لر تأسیس اولنه جغنی زمان آلمان اخراجات تجارتیه ایراث خلل ایدمک فابریقه لر دن صرف نظر اولمسنی ، و آلمان ، فابریقه لرینک تورکیاده اجرای تجارت ایچون

تورکیا بھینہ آلمان کنجاریدن مرکب وکیلر کوندرلمسنى توصیه ایدیور .

تجاری اصول استماری التزام ایدن مؤلفلرک نشریاتی ایچون بوراده بر مناقشه قوسی آچه حق دکلز . بو وظیفه یی مملکتی لایقیه یقیندن بیلن علمی اصول ائتار طرفدارلرینه برقیورز . اساساً بو نشریات علمی بر قیمتی حائر اولدقلری ودها طوغریسی علمی نقطه نظرندن باطل وواهی اولدقلری ایچون علاقهدار محافده ذره قدر جای قبول بوله مزملر اونک ایچون اونلره مناقشه یی کیریشمک بسبتون زائد بر کلفتدر .

بزم ایچون اک مهم مسئله بشقه لرینک مناسب کوردکلری اصول استماری مناقشه ایتک دکل بزم ایچون اک مناسب اولان « مه تود » ی قطعی صورتده تعیین ایتکدن عبارتدر .

حکومتی شمدی یه قدر بو خصوصده مطرد و علمی بر اصوله مستند بر سیاست تعقیب ایده مه مشدر . بو سیاستی منصفانه بر صورتده تنقید ایتش اولان فون ماقای کبی مدققلر بو جهتی نظر اعتباره آلدقلری ایچون حقسز بعض تنقیدات توجیه ایتشادر . بونلری بالطبع پیدری قسم مخصوصده موضوع بحث ایده جکز . فقط بزده شونی اونوئمه ملی یزکه « ایجاب حال » سیاستی زمانی کچمشدر ؛ بوندن بویه کرک خارجی وکرک داخلی سیاست اقتصادی مز علمی اساسله مستند اولمیلدر .

تجارت وزراعت ناظر محترمی احمد نسیمی بک مجموعه مزه اجرا ایتدکلری بیاناتده یقینده نظارتده بو اساسلری تعیین ایتک مقصدیه اقتصادیات شورای عالیسی تشکیل اولنه جغنی بشیر ایتشدر . بومجلسک اهمیت لایقیه تقدیر ایتکله برابر اعتراف ایدرز که بزاک بیوک اهمیت ملی اقتصادجیلرک علمی اساسله مستند تحریات وشرایتنه عطف ایدرز .

### قوتوپراتیف شرکنلری

#### البارز

علوم تجاربه و اقتصادیه معلمی

اقتصادیات عرک تعالیسنه خدمت ایده جک اک مهم عامللرک بری ده شبهه سزکه قوتوپراتیف [\*] شرکنلرینک تشکیلدر . حکومت قوتوپراتیف

[\*] بعض مؤلفلر قوتوپراتیف شرکنلرینک تورکجه اولق اوزره « تعاون شرکنلری » تعبیری استعمال ایدیورلر سده بو تعبیر بالخاصه [Société de secours mutuels] دینلن وقوتوپراتیف شرکنلرینک بک فرقلی اولان جمعیتله مخصوص اولق وقوتوپراتیف شرکنلرده یکدیگرینه معاونت فصلی موجود اولماق طولایسیله بوخصوصده کلمه اجنبیه بک استعمالنده برأس کوردلر بکی تقدیرده « صنعتداشر شرکنلری » اصطلاحنک قبولی دهها مناسب کورلمکده در .

شرکنلرینک اهمیتنی تقدیر ایتدیکی ایچون بوکادائر اولان تشکیلات وقوانین حقنده تدقیقاتده بولنق اوزره اوروپا به برهیئت اعزام ایتشدی . هیئت مذکورده اعضاسندن جمال بک افندی ۱۳۳۰ تاریخنده نتیجه تدقیقات اولق اوزره مفصل بر لایحه قانونیه ابله اسباب موجب سنی حاوی اوله رق مکمل بر پروژه تنظیم ایتشدی . احوال معلومه دن طولای شمدی یه قدر قوتوپه راتیف شرکنلری حقنده هنوز قانون یاییلمه مش ، حکومتده بوکادائر بر کونا تشبثده بولنامامشدر . فقط شبهه یوق که یقین زمانده بو مسئله لایق اولدینی اهمیتله نظر اعتباره آله جقدر . بناء علیه سائر مملکتلرده قوتوپه راتیف شرکنلرینک اوینادقلری رول حقنده مختصر بعض معلومات ویرمکی فائده دن خالی کورمیلورز .

معلوم اولدینی اوزره قوتوپراتیف شرکنلری کاه حوایج ضروریه مصارفنک تقصی ، کاه اصل فابریقا طورله رقابت اجراسی ، کاه ده کفالت مشترک یه مقابل اعتبار اکتسابی ومبالغ تدارکی کبی مقاصد مختلفه ابله عینی بر صنعت ومسلک منسوب افراد متعدده بیننده انعقاد ایدن شرکنلره دینور . قوتوپراتیف شرکنلرینک مهدی اولان انکلترده بالخاصه برنجی مقصدی تعقیب ایدن شرکات استهلاکیه ، عمله صنئی موقع اجتماعیسنک تعالیسی آرزو ایدر کبی کورینن فرانسه ده اک زیاده ابکنجی مقصدی تعقیب ایدن شرکات استحصالیه وعلی العموم اصناف طبقه اجتماعیه سنک ترفیه حاله چالیشان آلمانیا ده ایسه بالخاصه اوچنجی مقصدی تعقیب ایدن شرکات اعتباریه موجوددر .

بالخاصه شهرلرده تأسس ایدن بوکی شرکنلر یاننده برده کویلرده ارباب زراعت پیننده تشکیل ایدوب هر مملکتده برسرعت متزایده ابله توسع وتعم ایدن وجفتجیلره بک بیوک منافع تأمین ایلان بعض شرکنلر واردر که اونلرده زراعت قوتوپراتیفیلدر .

زراعت قوتوپراتیفیلری عمومیتله شرکات استهلاکیه ، استحصالیه واعتباریه بک وبالخاصه ابلک ایکی نوع شرکنک تعقیب ایتدیکی مقاصدی مجتمعا تعقیب ایلر ، یعنی زراعت قوتوپراتیفیلری اکثریا هم استحصالاتی ، هم ده بعض استهلاکات مخصوصه یی وحقی بعضاً تدارک مالی دخی غایه معاومات اتخاذ ایدر . فقط علی العموم قوتوپراتیف شرکنلرینک غایه اصلیه سی ، تجارت متوسطلرینک بک بهالی به مال اولان خدمت لرندن مستغنی بوله بیللمکدن عبارتدر . ایسته بو مقصد ، بوغایه عندالتحلیل قوتوپراتیف شرکنلرینک اک بیوک فوایدینی وبر قسم محاذیرینی ارئه ایدر . شرکات استهلاکیه ، اعضای شرکتی بقالیرک ، ذخائر وملبوسات تاجرلرینک یداحتکار و اغفال اتندن قورتارمق فائده سنی ؛ شرکات استحصالیه ، استحصال اتدن متولد تمتعانی مؤسسات صناعیه بک رؤسای اداره سی ضررینه اوله رق منحصرأ عملاء مستحصله پیننده توزیع ایتک نتیجه سنی ؛ شرکات اعتباریه ، آچه بودیعات واقراضاتی خصوصنده بانکلرک یرینه قائم اولق فائده سنی ؛ ونهایت زراعت قوتوپراتیفیلری ، محصولات زراعیه یی اشترا ایدن ویا جفتجیلره تخمقلرله کوبره لری صافان واونلره آلات زراعیه اعاره ایدن تاجرلرک خدمات محرکانه لرندن عمله زراعیه یی مصون وآزاده بولندرمق نتیجه مفیده سنی تأمین ایدر . بو صورتله متوسطلرک آرماسی ایسه قاعده عمومیه اوله رق معلوم اولدینی وجهله مستحصللرک کارلرنی تزید ومستهلکلرک مصارفنی تنقص ایدر . بو احوال وشرائط دائره مننده قوتوپراتیف شرکنلرینک ایشلری نه قدر منظم اولور وساحه معاملاتی نه قدر واسع بولنورسه متوسط تاجرلرک ایشلری او نسبتده تناقص ایدر وبوله جه شرکنلر مستحصل اولسونلر مستهلک اولسونلر هر حالده بیوک بیوک استفاده لر تأمین ایدر لر . بالاده کی ملاحظات ایجه تدقیق ایدیلر سه قوتوپراتیف شرکنلرینک محاذیری دخی قولایجه آکلاشیلر . محاذیر مبحوئه بک باشلیجه لری بوجه آتیدر :

۱ — قوتوپراتیف شرکنلرینک تشکیلی قوانین مخصوصه ابله تسهیل وتشویق اولنورسه متوسط تاجرلر : « سربستی تجارتیه رعایت ایدیلور »